293930 - Neden İsa Aleyhisselâm Özellikle Semaya Yükseltilmiştir?

Soru

Kanadalı Hristiyan bir kadın, bir arkadaşıma şöyle sormuştur:
“Yüce Allah’ın İsa’yı (aleyhisselam) kendi katına yükseltmesinde Onu diğer peygamberlerden ayıran özel bir özellik var mıdır?”

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Âlemlerin Rabbi’ne iman eden herkesin bildiği sabit bir esas şudur:
Allah Teâlâ hikmet sahibidir. Boş yere yaratmaz, abes bir iş yapmaz, faydasız bir şeyi meşru kılmaz.

İbn Kayyim rahimehullah şöyle der:
“Allah Teâlâ hikmet sahibidir; hiçbir şeyi boş yere, amaçsız yapmaz. Onun fiillerinin gayesi, o fiillerdeki hikmettir. Bütün fiilleri, onu gerektiren bir hikmete dayanır. Kur’an ve Sünnet’te bunun sayısız delili vardır…” (Şifâ’u’l-Alîl, s.190)

İbn Teymiyye rahimehullah da şöyle der:
“Allah Teâlâ her şeyin yaratıcısı, Rabbi ve sahibidir. Yarattıklarında üstün bir hikmet, geniş bir nimet, genel ve özel bir rahmet vardır. O, yaptığından sorulmaz; çünkü salt kudretinden dolayı değil, **ilminin, kudretinin, rahmetinin ve hikmetinin kemalinden dolayı** böyledir.” (Mecmû’u’l-Fetâvâ, 8/79)

Bu dine dair doğruluk delilleri kişiye ortaya çıktıktan sonra, onun önce yapması gereken şey; yaratılış gayesine yönelmek, Allah’ın kendisine yüklediği sorumlulukları anlamaya ve yerine

getirmeye çalışmaktır. Asıl gaye budur.
Böyle detaylı meselelerde ise kişi, “sebebini ve hikmetini Allah bilir” diyerek işi Allah’a havale eder.

Allah Teâlâ şöyle buyurur:
“Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.” (Zâriyât, 56)

İbn Ebî’l-İzz rahimehullah şöyle der:
Bil ki kulluğun temeli, Allah’a; O’nun kitaplarına ve peygamberlerine iman etmenin esası, **teslimiyet** üzerine kuruludur. Emir ve yasakların, şer‘î hükümlerin hikmetlerinin ayrıntılarını sorgulamamak gerekir.

Bu sebeple Allah Teâlâ, herhangi bir peygamberin ümmetinden —peygamberini tasdik etmiş ve onun getirdiklerine iman etmiş bir ümmetten— Rabbinin kendilerine emrettiği veya yasakladığı şeylerin hikmetinin ayrıntılarını sorduklarını hiçbir yerde nakletmemiştir. Çünkü eğer böyle bir şey yapsalardı, onlar peygamberlerine gerçekten iman etmiş sayılmazlardı.

Bilakis onlar, (hükümlere) boyun eğmiş, teslim olmuş ve itaat etmişlerdir. Hikmetlerden neyi anlamışlarsa onunla yetinmişler; neyi anlayamamışlarsa, bu durum onların teslimiyet ve itaatini durdurmamış; bunu kendilerine bir görev de görmemişlerdir. O ümmetler peygamberleri hikmetin sorulmasından daha büyük görürlerdi.

(Şerhu’t-Tahâviyye, s.261)

İkincisi:

Allah Celle Celâluhu, mahlûkatı yaratan, mülkün gerçek sahibidir. Zamanı O yaratmış, onun bir kısmını diğerine üstün kılmıştır. Mekânı da O yaratmış, bazı mekânları diğerlerinden daha faziletli kılmıştır. Kulları yaratmış, onların arasından bir kısmını diğerlerine üstün kılmıştır.

Bu, O’nun büyüklüğünün kemalindendir; zira O’nun azametinin hakikatine hiç kimse ulaşamaz. Aynı şekilde bu, mülk ve hâkimiyetinin mükemmelliğindendir; çünkü yaratılmışların tamamı, O’nun hükümranlığının mahiyetini idrak etmekten âcizdir.

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Allah’ın kadrini gereği gibi bilemediler. Şüphesiz Allah kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir. Allah, meleklerden de resûller seçer, insanlardan da. Şüphesiz Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

Onların önlerindekini de (yaptıklarını da), arkalarındakini de (yapacaklarını da) bilir. Bütün işler hep Allah’a döndürülür.” (Hac, 74–76)

Allah’ın mutlak iradesinin, hikmet ve rububiyetinin gereğidir ki, dilediğini seçer.
Şöyle buyurur:

“Dini dosdoğru tutun ve onda ayrılığa düşmeyin!” diye Nûh’a emrettiğini, sana vahyettiğini, İbrâhim’e, Mûsâ’ya ve İsâ’ya emrettiğini size de din kıldı. Fakat senin kendilerini çağırdığın şey (İslâm dini), Allah’a ortak koşanlara ağır geldi. Allah, ona dilediğini seçer. İçtenlikle kendine yönelenleri de ona ulaştırır.” (Şura 13)

Başka bir ayette: “Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer. Onların ise seçim hakkı yoktur. Allah, onların ortak koştuklarından uzaktır ve yücedir.” (Kasas, 68)

Bu konu (298140) numaralı sorunun cevabında detaylıca açıklanmıştır.

“Allah Teâlâ’nın bazı mahlûklarına has kıldığı özelliklerden biri de şudur ki: O, bazı peygamberlerine ve resullerine öyle faziletler ve nitelikler vermiştir ki, bunları diğer peygamberlere vermemiştir.
Yüce Allah, bu tür meselelerde bizi O’nun mahlûkunu en iyi bilen ilmine ve onlar hakkındaki hikmetine yönlendirmiştir. Nitekim şöyle buyurmuştur:
‘Rabbin, göklerde ve yerde olanları en iyi bilendir. Andolsun ki biz, peygamberlerin bir kısmını diğer bir kısmına üstün kıldık; Davud’a da Zebûr’u verdik.’ (İsrâ 55)”

Şeyh Abdurrahman es-Sa‘dî rahimehullah şöyle dedi:

“*‘Rabbin, göklerde ve yerde bulunanları en iyi bilendir’* ayetinde belirtildiği üzere, Allah Teâlâ bütün mahlûkların her türünü tam olarak bilir. Bu sebeple, hikmetinin gereği olarak her birine hak

ettiği şeyi verir; onları hem maddî hem manevî özelliklerde birbirine üstün kılar. Nitekim vahiy verdiği peygamberlerden bazılarını, kendilerine lütfettiği övgüye değer vasıflar, hoşnut olunan ahlâklar, salih ameller, çok sayıda ümmete sahip olmaları ve bazılarının üzerine şer'î hükümler ve sağlam akideler içeren kitapların indirilmesi gibi özelliklerle diğerlerinden üstün kılmıştır.
Allah'ın Davud'a indirdiği ve bilinen bir kitap olan Zebûr da buna dahildir."

(Tefsîrü's-Sa'dî, s.460)

İsa'nın (aleyhisselam) göğe yükseltilmesi:

İsa'nın göğe yükseltilmesi, orada diriliğinin devam etmesi ve ahir zamanda yeryüzüne ineceği; Kur'an, sahih sünnet ve ümmetin icmâıyla sabittir.

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

Hani Allah şöyle buyurmuştu: "Ey İsa! Şüphesiz, seni ben vefat ettireceğim. Seni kendime yükselteceğim. Seni inkâr edenlerden kurtararak temizleyeceğim ve sana uyanları kıyamete kadar küfre sapanların üstünde tutacağım. Sonra dönüşünüz yalnızca banadır. Ayrılığa düştüğünüz şeyler hakkında aranızda ben hükmedeceğim. İnkâr edenlere gelince, onlara dünyada da, ahirette de şiddetli bir şekilde azab edeceğim. Onların hiç yardımcıları da olmayacaktır. İman edip salih ameller işleyenlere gelince, Allah onların mükâfatlarını tastamam verecektir. Allah, zalimleri sevmez."

(Âl-i İmrân, 55–57)

İmam Ebu Muhammed İbn Atıyye rahimehullah şöyle der:
"Ümmet, mütevatir hadisin içerdiği şu hüküm üzerinde ittifak etmiştir:
İsa (aleyhisselam) göktedir, diridir; ahir zamanda inecek, domuzu öldürecek, haçı kıracak, Deccal'i öldürecek, adaleti yayacak, Muhammed'in dinini üstün kılacak, hac ve umre yapacak; yeryüzünde yirmi dört yıl (veya kırk yıl) kalacak; sonra Allah onu vefat ettirecektir."
(Tefsîru İbn Atıyye, 1/444)

Ayrıca, Yahudilerin büyük iftira atmaları, peygamberleri öldürmeleri ve "Biz Mesih İsa'yı öldürdük"

iddialarına karşılık Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Verdikleri sağlam sözü bozmalarından, Allah’ın âyetlerini inkâr etmelerinden, peygamberleri haksız yere öldürmelerinden ve “kalplerimiz muhafazalıdır” demelerinden dolayı (başlarına türlü belâlar verdik. Onların kalpleri muhafazalı değildir), tam aksine inkârları sebebiyle Allah onların kalplerini mühürlemiştir. Artık onlar inanmazlar. Bir de inkârlarından ve Meryem’e büyük bir iftira atmalarından ve “Biz Allah’ın peygamberi Meryem oğlu İsa Mesih’i öldürdük” demelerinden dolayı kalplerini mühürledik. Oysa onu öldürmediler ve asmadılar. Fakat onlara öyle gibi gösterildi. Onun hakkında anlaşmazlığa düşenler, bu konuda kesin bir şüphe içindedirler. O hususta hiçbir bilgileri yoktur. Sadece zanna uyuyorlar. Onu kesin olarak öldürmediler. Fakat Allah onu kendisine yükseltmiştir. Allah, üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. Kitab ehlinden hiç kimse yoktur ki ölümünden önce, ona (İsa’ya) iman edecek olmasın. Kıyamet günü, o (İsa) onların aleyhine şahit olacaktır. (Nisâ, 155–158)

Kāsımî rahimehullah şöyle dedi:

“‘Bilakis Allah onu Kendisine yükseltti’ ifadesi, onların öldürme iddiasını reddetmekte ve onun Allah’a yükseltildiğini ispat etmektedir. Yani kesin olan şudur ki Allah Teâlâ onu Kendisine yükseltmiştir. *‘Allah Azîz’dir, Hakîm’dir’* sözü ise bunun Allah’a göre uzak bir durum olmadığını bildirir. Çünkü O, Azîz’dir; dilediğini yapmasına hiçbir şey engel olamaz. Hakîm’dir; hikmeti onu yükseltmesini gerektirmiştir. Öyleyse mutlaka onu yükseltecektir. Bu hikmet de, Deccâl’in ortaya çıkmasıyla din-i Muhammedî’nin büyük bir zayıflığa düşeceği vakitte, İsa’nın nüzul edip onu öldürmesiyle dinin güçlendirilmesidir.”
(Mahâsinü’t-Te’vîl, 3/392)

Şeyhu’l-İslâm İbn Teymiyye rahimehullah şöyle dedi:

“‘…’ (âyetin) anlamı, Allah’ın onu hayatta olarak yükselttiğini ve öldürülmekten koruduğunu açıklamaktadır. Aynı şekilde onların, onun ölmeden önce mutlaka ona iman edeceklerini haber vermektedir. *‘Seni inkâr edenlerden tertemiz kılacağım’* buyruğuna gelince; eğer o ölmüş olsaydı, bu ifade onu başkalarından ayıran bir özellik teşkil etmezdi.”

(el-Cevâbü’s-Sahîh, 4/38)

Üçüncüsü:

Müslümanlar, İsa aleyhisselâm’a iman ederler; onun Allah’ın büyük peygamberlerinden, ulu’l-azm resullerden ve Allah’ın en seçkin kullarından biri olduğuna inanırlar. Fakat Müslümanların inandığı şekilde İsa’nın canlı olarak semaya yükseltilmesi, onun en büyük faziletlerinden değildir. Zira onun faziletleri bundan daha büyüktür. Nitekim Allah Teâlâ peygamberlerden kimini kimine üstün kıldığını bildirdiği âyette, İsa’nın semaya yükseltilmesini onun üstünlükleri arasında zikretmemiştir; aksine şöyle buyurmuştur:

“O peygamberlerin bir kısmını diğerlerinden üstün kıldık. Onların içinde Allah’ın kendisiyle konuştuğu (Mûsâ) vardır, bir kısmının da derecelerini yükselttik. Meryem oğlu İsa’ya da apaçık deliller verdik ve onu Rûhu’l-Kudüs ile destekledik.”
(Bakara, 253)

Benzer şekilde Allah Teâlâ İsa’ya ve annesine verdiği nimetleri anlatırken, onun semaya yükseltilmesini genellikle Beni İsrail’in ona eziyet edememesi, ona kurdukları tuzaktan korunması, yani büyük bir nimet ve ikram olarak zikretmiştir; peygamberlerin üstünlük sıralaması bağlamında değil. Nitekim şöyle buyurmuştur:

“O gün Allah, şöyle diyecek: “Ey Meryem oğlu İsa! Senin üzerindeki ve annen üzerindeki nimetimi hatırla. Hani, seni Ruhu’l-Kudüs (Cebrail) ile desteklemiştim. Beşikte iken de, yetişkin iken de insanlara konuşuyordun. Hani, sana kitabı, hikmeti, Tevrat’ı, İncil’i de öğretmiştim. Hani iznimle çamurdan kuş şekline benzer bir şey yapıyordun da içine üflüyordun, benim iznimle hemen bir kuş oluyordu. Yine benim iznimle doğuştan körü ve alacalıyı iyileştiriyordun. Hani benim iznimle ölüleri de (hayata) çıkarıyordun. Hani sen, İsrailoğullarına açık mucizeler getirdiğin zaman, ben seni onlardan kurtarmıştım da onlardan inkâr edenler, “Bu, ancak açık bir büyüdür” demişlerdi. Hani bir de, “Bana ve Peygamberime iman edin” diye havarilere ilham etmiştim. Onlar da “İman ettik. Bizim müslüman olduğumuza sen de şahit ol” demişlerdi. (Mâide, 110–111)

İbn Âşûr rahimehullah şöyle der:

“Bu, en büyük nimetlerdendir; yani onu zillete uğratmaktan koruma nimetidir. Allah, yıllarca Beni İsrail’i ondan uzak tuttu; o ise onların arasında çok az destekçisi olmasına rağmen dini tebliğ ediyor, onlar da ona karşı kin duyuyorlardı. Allah onları ondan uzak tuttu; o, risaletini tamamladı. Sonra onlar öldürmek için toplandıklarında Allah onu onlardan korudu; onu Kendisine yükseltti, onlar ise ona ulaşamadı. Öfkelerinden neredeyse kahroldular.”
(et-Tahrîr ve’t-Tenvîr, 7/102)

Allah, İsa aleyhisselâm’ı semaya yükseltmekten daha büyük faziletlerle onu üstün kılmıştır; Kur’ân âyetleri ve sahih sünnet bunu göstermektedir. Fakat bütün bunlara rağmen o, peygamberlerin en faziletlisi değildir. Allah katında derece bakımından en üstün olan, bütün Müslümanların ittifakıyla, Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem’dir.

Bunun için mahşer günü insanlar büyük sıkıntıya düştüklerinde, şefaat edecek birini arayacaklar; sırasıyla Âdem’e, sonra başka peygamberlere gidecekler ve nihayet İsa aleyhisselâm’a gelecekler. Ona faziletlerini sayarak kendilerine şefaat etmesini isteyecekler; fakat o, bu makamın sahibi olmadığını söyleyerek onları **“**Makâm-ı Mahmud”un sahibi, son peygamber Muhammed aleyhissalâtü vesselâm’a yönlendirecektir.

“... Allah'ın ruhu ve kelimesi olan İsa'ya gelirler.

"Ey İsa! Sen Allah'ın elçisi, Meryem'e ilka ettiği kelimesi ve O'ndan gelen bir ruhsun. Daha beşikteki bir bebekken insanlarla konuştun. Şimdi bize Rabbinin huzurunda şefaat et! Bak ne hallere düştük," diyecekler. O da; "Kuşkusuz Rabbim bugün, daha önce hiç olmadığı kadar çok kızmıştır. Bundan sonra da bu şekilde bir daha asla kızmayacaktır," diyecek ve herhangi bir günahtan söz etmeden şunları ekleyecektir:

"Şefaate benim nefsim muhtaç ... Şefaate benim nefsim muhtaç ... Siz başkasına gidin! Muhammed'e gidin!" Bunun üzerine insanlar, Muhammed'e (s.a.v) gidip;

"Ey Muhammed! Sen Allah'ın elçisi ve Nebilerin sonuncususun. Hak Teala senin gelmiş geçmiş bütün günahlarını bağışladı. Şimdi bize Rabbinin huzurunda şefaat et! Bak ne hallere düştük," diyecekler.

Bunun üzerine gidip Arş'ın altına varacağım. Orada hemen Yüce Rabbim için secdeye kapanacağım. Sonra Allah Teala benden önce hiç kimseye nasip etmediği güzel sena ve hamdi bana ilham edecek. Ardından bana şöyle denilecek:

"Ey Muhammed! Başını kaldır! Dile! Ne dilersen sana verilecek. Şefaat et! Şefaatin kabul edilecek." Bunun üzerine başımı secden kaldırıp; "Ey Rabbim! Ümmetim ... Ey Rabbim! Ümmetim ... Ey Rabbim! Ümmetim ... " diye yalvaracağım. O vakit şöyle denecek:

"Ey Muhammed! Ümmetinden hesabı olmayan kullarını Cennetin sağ kapısından içeri sok! Ayrıca onlar, Cennetin diğer kapılarından girme konusunda diğer insanlarla aynı hakka sahiptirler..."

(Buhârî 4712, Müslim 193 – şefaat hadisinin uzun metninden bir bölüm)

Daimî Fetva Kurulu'na şu soru sorulmuştur:

"Madem Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem peygamberlerin en faziletlisidir; öyleyse neden İsa semaya yükseltildi de o yükseltilmedi? Allah neden İsa'yı bu özellik ile diğer peygamberlerden ayırdı?"

Kurul şöyle cevap verdi:

"Allah Teâlâ'nın rahmeti ve ilmi her şeyi kuşatmıştır. Kudreti ve hâkimiyetiyle de her şeyi çevrelemiştir. O, hikmeti tam, iradesi geçerli, kudreti ise sınırsızdır. İnsanlardan dilediğini, müjdeleyici ve uyarıcı olarak peygamberler ve elçiler seçmiş; onların bazısını dereceler bakımından diğerlerinden üstün kılmıştır. Her birini de kendi lütuf ve merhametinden dilediği özel meziyetlerle nitelendirmiştir.

Halili olan İbrahim'e ve Muhammed'e (aleyhimesselâm) 'halillik' mertebesini tahsis etmiş; her peygamberi de kendi dönemine uygun mucizeler ve ayetlerle desteklemiştir. Böylece peygamberlerinin kavimleri üzerindeki hüccetini hikmet ve adalet gereği tamamlamıştır. Onun hükmüne karşı çıkacak kimse yoktur; O Aziz'dir, Hakîm'dir, Latîf'tir, Habîr'dir. Bununla beraber, tek başına herhangi bir özel meziyet, bir peygamberin diğerinden üstün olmasını zorunlu kılmaz.

İsa’nın (aleyhisselâm) diri olarak göğe yükseltilmesi, Allah’ın iradesi ve hikmetinin bir gereğidir. Bu durum, onun İbrahim, Muhammed, Musa veya Nûh (aleyhimüsselâm) gibi diğer büyük elçilerden daha üstün olması anlamına gelmez. Çünkü o peygamberlere verilen öyle faziletler ve mucizeler vardır ki, bu da onların üstünlüğünü gerektirir.

Özetle mesele tamamen Allah’a döner; O dilediği gibi tasarruf eder. İlminin ve hikmetinin kemalinden dolayı yaptığından sorulmaz.

Ayrıca, bu konuda soru sormakla bir amelin ya da bir akidenin güçlenmesi hedeflenmez. Bilakis, böyle meselelerde gereksizce derine inen kimseler çoğu zaman tereddüt ve şüpheye kapılabilirler.

Mümin kimse, Allah’a ait işlerde teslimiyet gösterir; kullara ait sorumluluklarda ise akide ve amel yönünden gayret eder. Peygamberlerin, resullerin, dört halifenin ve ümmetin salih selefinin yolu da budur.”

Daimî Fetva Komisyonu
Abdullah b. Kuud – Abdullah b. Gudeyyân – Abdulrezzâk Afîfî – Abdülazîz b. Abdullah b. Bâz
(Fetâvâ el-Lecne el-Dâime, 3/225)

Allah en doğrusunu bilir.